ПСЕУДО

Сармицегетуша – етимологија имена

Бобан Јеленковић

12/10/2019

Сармицегетуша - Сар + Мице + Гетуша - Цар (глава) + државе (великих?) + Гета

Сармицегетуша – етимологија имена

Сармицегетуша - Сар + Мице + Гетуша - Цар (глава) + државе (великих?) + Гета

Пред Вама је "асирска варијанта" етимологије речи Сармат која објашњава ко су они и откуд име Сармицегетуши:

"Il y est question des souverains de Sardes, Gygès, roi de Lydie (Gugu sar mât Luddi), et de son fils Ardys." **Реч је о документу из доба Асурбанипала који се тиче суверена Сарда - Гиге, краља Лидије (записано у облику Gugu sar mât Luddi) и његовог сина Ардиса.**

> Извор: Radet Georges. Paul Naster, L'Asie Mineure et l'Assyrie aux VIIIe et VIIe siècles av. J.-C, d'après les Annales des rois assyriens (Université de Louvain, Bibliothèque du Muséon, 8), 1938. In: Revue des Études Anciennes. Tome 41, 1939, n°1. pp. 69-71.
> http://www.persee.fr/doc/rea_0035-2...

Сар-мат је овде **цар, владар, главар** - сар, **државе, земље, домовине** - мат (Лиђана).

На језику Авеста добијамо следеће - **Цари-главари великих Гета:**

sar 'protection, alliance' [Pokorny ḱerə-, ḱrā- :: to cook] - срб. чувар, грч./лат. каисар/caesar/ћесар, цар; лат. serb/vator, serb/vare, observare,
maz 'large, great' -- [Pokorny meĝ(h)- : meĝ(h)- :: big, much, great, major, mega-]- срб. муж, велики, голем

На Санскрту - такође добијамо - **Цари-главари великих Гета:**

sarva—all - срб. сви	Bg 2.65, Bg 2.69, Bg 3.26, Bg 4.21, Bg 5.13, Bg 5.29, Bg 6.29, Bg 7.9, Bg 7.27, Bg 11.10-11 (and more...)
śarva—Śiva - срб Шива, Жива	SB 4.2.24
sarve—all of them, you, us	Bg 1.6, Bg 2.70, Bg 4.30, Bg 7.18, Bg 10.12-13, Bg 11.32, Bg 11.36, Bg 13.15, Bg 14.1, SB 1.9.5 (and more...)
sarve api—all of them	SB 8.20.19
sarvāṇi—everything	Bg 2.30, Bg 2.61, Bg 4.5, Bg 4.27, Bg 7.6, Bg 15.16, SB 4.7.6, SB 4.30.39-40, SB 5.5.26, SB 8.23.22-23 (and more...)
śirobhiḥ—with heads	SB 4.10.18-19
śirobhiḥ—by the heads	SB 8.10.39
śirobhyaḥ—from their heads.	SB 1.15.14
śrībhiḥ—by the possession of beauty	SB 1.8.26
sūribhiḥ—by the great souls	SB 1.1.17
śarma—happiness	SB 5.13.1, SB 9.16.9
śarma—in happiness	SB 3.5.40
śarma—peace of mind	SB 3.31.9
śarma—peace	SB 6.7.17
śarma—auspiciousness	Antya 1.177
ca śarma—and grace	Bg 11.25
śarma-kṛt—auspicious.	SB 7.11.31
śarmaṇi—in peace.	SB 3.18.28

Легенда: Bg - Bhagavad-gita, SB - Srimad-Bhagavatam

माष	m.	mASa	fool
मास	m.	mAsa	symbolical name for the number twelve
मस	m.	**masa**	measure
मस	m.	**masa**	weight
माष	m.	mASa	bean
मास	m.	mAsa	month or the 12th part of the Hindu year
माष	m.	mASa	wild beans
माष	m.	mASa	blockhead
माष	m.	mASa	black gram
मास	m.	mAsa	moon
माष	m.	mASa	cutaneous eruption resembling beans
माष	m.	mASa	particular weight of gold
माष	m.	mASa	kidney bean
मश	m.	maza	anger
मश	m.	maza	gnat
मश	m.	maza	hum
मश	m.	maza	humming
मश	m.	maza	mosquito

Извор: http://spokensanskrit.org/

Хетитски језик - - **Цари-главари великих Гета:**
šara - - preverb, postposition, local adverb; 1. up, upwards, 2. above, upon, over, on top, 3. (idiomatically) available, at hand, at one's disposal, stand ready, 4. (idiomatically, indicating completeness); wr. syll. and UGU; from OS.

Шара - глаголски прилог са значењем 1. горе, нагоре; 2. изнад, на, преко, на врху; 3. (идиоматски) расположив, при руци, на располагању, припреман; 4. (идиоматски) целовитост.

makkēss -- become numerous -- умножити се (старо хетитски)
mekki -- greatly -- [Pokorny meĝ(h)- : meĝ(h)- :: big, much, great, major, mega-] -- The Plague Prayer of Mursilis II (Neo-Hittite)

Извор: https://lrc.la.utexas.edu/eieol/base_form_dictionary/hitol/11

Зашто онда "држава" уместо "великих"? Због буквалног примера титуле Гиге.

Масагете након Херодота помиње Маркелин, поистовећујући их са Аланима, односно говорећи о њима као о прецима Алана. Према Мајрхоферу (Etymologisches wörterbuch des altindoarischen, band 2, 1992) корен МАД води ка опијању и лудилу, МАН ка својини и величини, благостању, храни и РИБИ. Мези су Гети=Трачани који живе од риболова? Ако бисмо Масагете оптужили да су користили сому-хаому, могли би и на ту страну са МАД.
Ако су Сармати били "крем" Дачана, онда су припадали властели, што опет води ка главарима и властели. Зато "држава".

Званична етимологија имена престонице Даћије још није "преломила" а ово су најбољи предлози - тврдина, "Јерма", палата, престоница:

Several hypotheses have been advanced to explain the origin of the name *Sarmizegetusa*. The most important of these ascribe the following possible meanings to the city's name:

- 'Citadel built of palisades on a mountain peak' from *zermi* (*gher-mi 'mountain peak, top', cf. *gher 'stone; high') and *zeget* (*geg(H)t)[4]
- 'City of the warm river' from *zarmi* 'warm' (cognate with Sanskrit *gharma* 'warm') and *zeget* 'flow' (cognate with Sanskrit *sarj-* in *sarjana-* 'flow' and Bactrian *harez-* in *harezâna* 'id.'), the city being named after the nearby river Sargetia[5]
- 'Palace illuminating the world of life' from *zaryma* 'palace' (cf. Sanskrit *harmya* 'palace'), *zegeth* 'world of life' (cf. Sanskrit *jagat-* 'go', and *jigat-* 'mobility; world of life') and *usa* 'illuminating, enlightening; burning')[6]
- 'Capital/royal city of the Sarmatians and the Getae' (in Latin, literally *SARMIS-ET-GETUS-A* (dative case) *REGIA*)

4 - Russu, I.I. (1944). Sarmizegetusa, capitala Geto-Dacilor..., p. 376-399
5 - Van Den Gheyn, Joseph (1885). "Populations Danubiennes" in "Revue des questions scientifiques". Belgium: "Société scientifique de Bruxelles", p. 176
6 - Tomaschek, Wilhelm (1883). "Les Restes de la langue dace" in "Le Muséon, Volume 2". Belgium: "Société des lettres et des sciences" Louvain, Belgium, p. 410
Извор: <https://en.wikipedia.org/wiki/Sarmizegetusa_Regia>

Последњи предлог је био најближи и умало није погодио - на латинском се не може на овај начин поделити реч, јер САРМИС није нигде и никада употребљено да означи Сармате. Сармати и Даћи су можда били само две суседне државе или чак да кажемо да су Сармати "отели државу и завладали Даћима" - за шта нема података. Можда је ипак реалније да су Сармати само крем Даћије и да су сви они у ствари ГЕТИ - Даћија би било име савеза, као и аријевски дакх-дакш-дае, што мислим да је сасвим реално и тачно када се осврнем на случај са Бастарнама.

Да потврдимо, осврнимо се још мало на Сармате, рецимо кроз Гаелик и погледајмо "гаелску варијанту" етимологије речи Сармат:

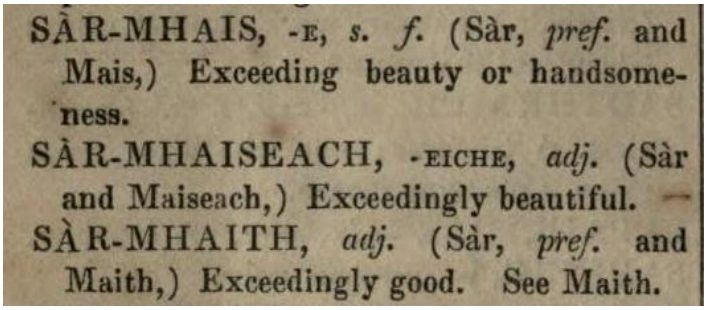
SAR, An augmentative article or prefix, expressing a great dégree of any quality. 'Sär-chothrom,' An excellent opportunity.
SAR, adj. Excellent.
SAR
-air, and -A, s. m. A hero.
SARA,
SAR, -air, s. m. Oppression, violence ; distress, difficulty. Provin. See Såradh.

SAOR, -aoire, adj. Free, at liberty, not enslaved ; uncompelled, unrestrained, free from engagements of any kind ; permitted, allowed ; freed, set at liberty ; exempt, clear; free, gratuitous, not purchased ; free. liberal, frank, not parsimonious ; free, unrestrained, unrestricted ; cheap ; free, familiar, unreserved ; free, without obstructions or impediments ; easily split or broken, as of wood or stone.
SAOR, -aidh, sh-, v. a. (Saor, adj.) Free, deliver, rescue, liberate ; save, redeem ; except; acquit; set at liberty, disentangle; cheapen, make cheaper.
SAOR, -aoir, s. m. A carpenter.

Сар би био херој, угњетавач, мошда слободан и спасилац а као префикс нешто НАЈ.

MAITH, -E, comp. Fearr, adj. Good, having the proper or desired qualities ; proper, fit, expedient, convenient; useful, profitable; uncorrupted/ undamaged ; good for eating, pleasant tasted ; cohlplete, full ; favourable, favouring, kind; good, moral, virtuous, pious ; charitable, compassionate ; valid, legal ; consolatory ; considerable, not trifling ; pleasant, agreeable; dexterous, skilful, skilled, expert; proper, becoming, befitting, seemly; powerful, able, strong, influential, having authority, mighty ; healthy, in good health: cid".
MAITH, s. m. and f. ind.'(Maith, adj.) Good, excellent.
MAITH, adv. (Maith. adj.) Well.
MAITHE', s. pl. Chieftains. see Maithean.
MAITHEACH; **-EICKE**, adj. (Maitb, v.) Ready to forgive, relenting.
MAI THEA DH, **-EIDH**, s. m. and pres. part. v. Maith. Forgiving, act of forgiving, pardoning, remitting, suffering, allowing.
MAITHEAN, s. pl. (Maith, adj.) Chieftains, nobles, rulers, heroes.
MAITHEANAS, s. m. (Maith, V.) Pardon, forgiveness, remission.
MAITHEAS, -ms, s. m. (Maitb,) Goodness. kindness, bounty, virtue.
MAITHEASACH/ adj.. (uaith- eas,) Good, benevolent, virtuous.

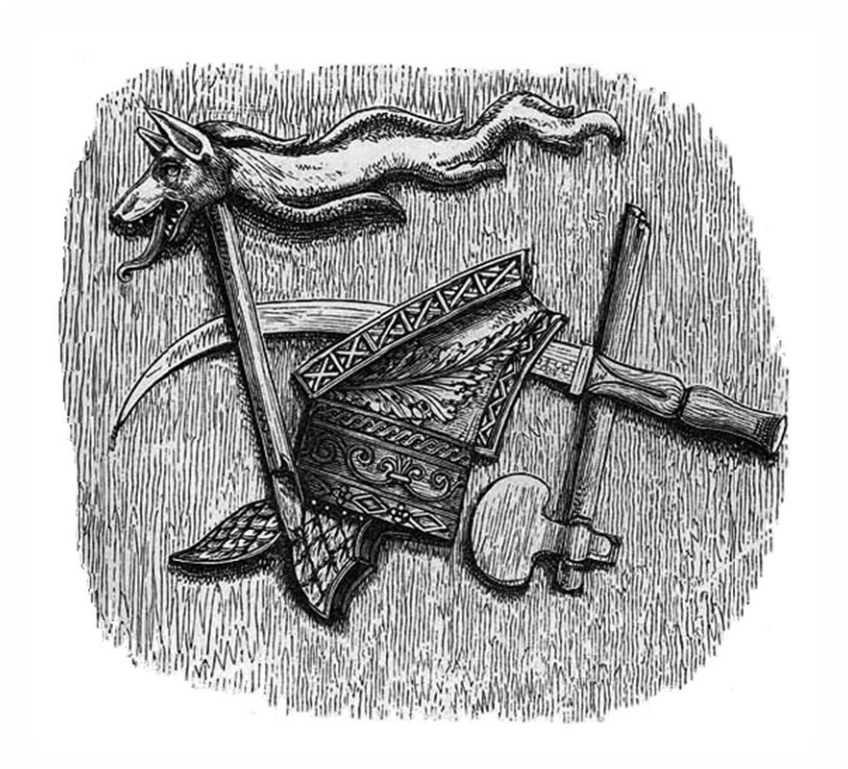
Маит, мејт, би били главари, херојн, вође - затимз закон и ред - поредак, добробит или лепота? Или је, кад се ово све саберс, производ - **витез и витештво**? Који и **шарм**ом сјаји? И да ли је изворно њихова реч, или је дошла са туђинском влашћу?

SÀR-MHAIS, -E, *s. f.* (Sàr, *pref.* and Mais,) Exceeding beauty or handsomeness.
SÀR-MHAISEACH, -EICHE, *adj.* (Sàr and Maiseach,) Exceedingly beautiful.
SÀR-MHAITH, *adj.* (Sàr, *pref.* and Maith,) Exceedingly good. See Maith.

Извор: A dictionary of gaelic language in two parts, p. 1, N. Macleod and D. Dewar, H. G. Bohn, York street, Covent Garden

На крају, ко нам из прве руке, као очевидац, документује ко су то Сармати, Дачи, Гети, Траки?

Altéra Bistonias pars est sensura sarisas, Altéra Sarmatica spicula missa manu;
Овидије, Понтике, I, 3, 59-60
„Са једне стране прете дуга копља Бистона, а са друге стране пројектили из руку Сармата“

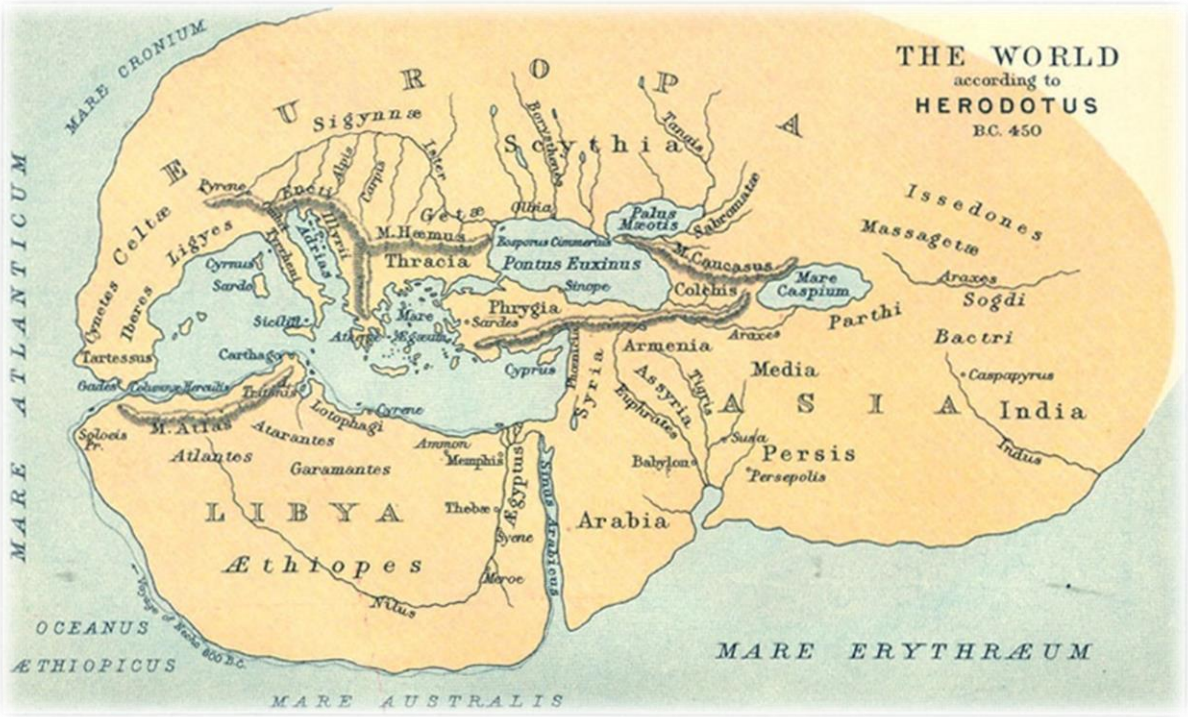
Quos ut non timeas, possis odisse uidendo Pellibus et longa corpora tecta coma;
Овидије, Тужни, V, 10, 31-32
„Чак и не зазирући од њих, можете се ужасавати њихових тела прекривених овчијом кожом и дугом косом“

Ipse mihi uideor iam dedidicisse Latine; Iam didici Getice Sarmaticeque loqui.
Овидије, Тужни, V, 12, 57-58
„На крају, чини ми се, одбацих латински, овде проговорих Ђетски и Сарматски.“

Њихов изглед је варварски: космат, дуге браде и косе, носе брајеве и обучени су зверињим кожама. Носе тоболац преко рамена и нож на страну. Очврсли зимом, сушом и борбом; они живе на коњу и често користе лук и стреле као своје оружје. Херодот, IV, 93.

Si le nom donné le plus fréquemment aux cavaliers qui lancent des attaques est celui de Gètes, Ovide les appelle parfois Iazyges (Pontiques, I, 2, 77 ; IV, 7, 9) et qualifie leurs armes et leur pays de Sarmaticus et de Scythicus.

P.Bruno, Le regard porté par Ovide sur les Gètes, Lettres d'humanité, n°49, 1990. ст. 348
„Ако је име које је најчешће надевано коњаницима који нападају оно Гета, Овидије их каткад назива Јазигима (Понтике, , I, 2, 77 ; IV, 7, 9) и означава њихово оружје и земљу као Сарматску и Скитску.“

Извор слика - https://en.wikipedia.org